

Risikooplysninger for koncernen Sparekassen Sjælland

Redegørelse vedrørende øvrige risikooplysninger

(pr. 31. december 2013)

Indledning

Denne risikorapport er udarbejdet i overensstemmelse med kapitaldækningsbekendtgørelsens regler og omfatter de oplysningskrav (søjle III), som pengeinstitutter skal opfylde vedrørende offentliggørelse af risikooplysninger.

Redegørelsen er opbygget således, at den følger de respektive punkter i bilag 20 til bekendtgørelse om kapitaldækning. Der omtales kun de områder som sparekassen beskæftiger sig med og dermed er relevante.

Oplysningerne i denne risikorapport er ikke revideret.

Der gøres ligeledes opmærksom på, at sparekassen har udarbejdet to redegørelser vedrørende risikooplysninger. Den ene vedrører øvrige risikooplysninger (nærværende redegørelse), mens den anden vedrører tilstrækkelig basiskapital og det individuelle solvensbehov.

Herudover er der for Sparekassen Faaborg udarbejdet en selvstændig risikorapport for 2013 med beskrivelse af politikker og mål for Sparekassen Faaborg. Risikorapport for Sparekassens Faaborg kan hentes på deres hjemmeside: www.sparekassenfaaborg.dk

Denne risikorapport offentliggøres på www.spks.dk i umiddelbar forlængelse af offentliggørelsen af Sparekassens årsrapport.

Indholdsfortegnelse	Side
1 Målsætninger og risikopolitikker	2
2 Anvendelsesområde	10
3 Basiskapital	11
4 Solvenskrav og den tilstrækkelige kapital	12
11 Modpartsrisiko - afledte finansielle instrumenter	13
12 Kreditrisiko og udvandringsrisiko	14
13 Kreditvurderingsbureauer	17
14 Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden	17
15 Markedsrisiko / Risici relateret til handelsbeholdningen	18
16 Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller)	18
17 Operationel risiko	18
18 Eksponeringer i aktier m.v. der ikke indgår i handelsbeholdningen	19
19 Eksponeringer for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen	20
20 Oplysninger vedrørende securitiseringer	20
21 Oplysninger vedrørende opgørelse af kreditrisiko i IRB-institutter	20
22 Oplysninger vedrørende de kreditreducerende metoder	21
23 Oplysninger om avancerede målemetoder til opgørelse af operationel risiko	22

1. Målsætninger og risikopolitikker.

I forbindelse med driften af Sparekassen Sjælland og Sjælland Ejendomme A/S samt Sparekassen Faaborg A/S er koncernen eksponeret overfor forskellige risikotyper:

Kreditrisiko defineres som risikoen for, at kundernes betalingsforpligtelser overfor sparekassen ikke vil kunne inddrives på grund af kundens manglende vilje eller evne til at betale til den aftalte tid.

Markedsrisikoen defineres som risikoen for, at markedsværdien af sparekassens aktiver og passiver ændres som følge af ændrede markedsforhold. Den samlede markedsrisiko omfatter rente-, valuta-, aktie- og ejendomsrisici.

Likviditetsrisikoen defineres som risikoen for, at sparekassens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under sparekassens likviditetsberedskab.

Operationel risiko defineres som risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af fejl i interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser.

Sparekassen påtager sig kun de risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som sparekassen drives efter, og som sparekassen har de kompetencemæssige ressourcer til styring af.

Den overordnede politik for styring og overvågning af de forskellige risici er, at der sker en central styring og overvågning samt vidererapportering heraf til sparekassens direktion og bestyrelse. Sparekassen har i overensstemmelse med lovgivningen etableret en uafhængig risikostyringsfunktion, der er ansvarlig for at risikostyringen sker på betryggende vis. Risikostyringsfunktionen vurderer og har overblik over sparekassens risici, herunder om der er sammenhæng mellem de reelle risici og sparekassens forretningsmodel, politikker og øvrige retningslinjer.

Efterfølgende beskrives de forskellige risikotyper nærmere.

Kreditrisici

Kreditrisici er risikoen for, at sparekassen lider et økonomisk tab, som følge af at låntagere ikke kan honorere deres forpligtelser.

Risiciene styres med udgangspunkt i Sparekassens kreditpolitik. Sparekassen ser det som en væsentlig del af sit forretningsområde at yde rådgivning om enhver form for lån og kreditter til danske privatkunder samt mindre og mellemstore danske virksomheder geografisk placeret på Sjælland, Fyn og i Hovedstadsområdet.

For at yde den optimale rådgivning og kunne vurdere kundens forhold korrekt, er det såvel for private som for virksomhedskunder almindeligt, at sparekassen har indsigt i kundens samlede økonomi.

Forudsætningen for at vi kan yde eller formidle lånet/kreditten er, at kunden ud fra en individuel sagsbehandling vurderes at have økonomisk evne og vilje til at tilbagebetale lånet/kreditten. Sparekassen er i den forbindelse parat til at løbe normale risici.

Sparekassen ønsker en homogen fordeling mellem udlån og garantier til private og erhverv. Herudover har sparekassen differentierede mål for maksimal andel af udlån og garantier til forskellige brancher, hvor den maksimale grænse til en enkelt branche er 15 %.

Ved udgangen af 2013 er fordelingen mellem private og erhvervskunder på henholdsvis 37 % og 63 %.

På erhvervsdelen er der en branchemæssig spredning på mindre og mellemstore erhvervs- virksomheder og engagementer til en enkelt branche overstiger ikke 20,5 % af sparekassens samlede udlån og garantier.

Gennem indførelsen af den nye forretningsmodel i 2010 har Sparekassen bl.a. valgt at mindske risici via fravalg af nedenstående typer af udlånsforretninger

- Et-benet udlånsforretninger, • Nye forretninger med K/S, • Investeringskreditter, - lån i fremmed valuta, med mindre det har et kommercielt formål i forhold til erhvervskunden.,
- Nye spekulative forretninger af nogen art (Finansielle produkter) til kunder med mindre de kan tilbyde fuldgod sikkerhed i form af kontanter eller værdipapir.

Erhvervskunder

Sparekassen finansierer gerne virksomheders naturlige drift og investeringer, men ønsker ikke at finansiere et driftsunderskud gennem flere år.

Det afgørende for sparekassens stillingtagen er sparekassens fremadrettede vurdering af virksomhedens ledelse, udviklingsmål og det konkrete projekt sammen med en vurdering af virksomhedens gældsserviceringsevne.

Moralsk eller etisk angribelige formål eller formål, der på den ene eller anden måde er i konflikt med landets love eller regler, ønsker Sparekassen ikke at finansiere.

Private

Sparekassen finansierer gerne anskaffelser, der står i et fornuftigt forhold til familiens rådighedsbeløb. Vi vil med baggrund i ønsket om den bedst mulige økonomiske rådgivning derimod ikke finansiere et privatforbrug, der permanent er for højt og ude af trit med familiens økonomi.

Det er afgørende, at kundens fremtidige rådighedsbeløb hænger rimeligt sammen med det historiske rådighedsbeløb samt kundens egne krav til levestandard.

Den økonomiske styrke i vores markedsområde er meget differentieret. I vores rådgivning er vi derfor særligt opmærksomme på, at kunder har forskellige behov og muligheder gennem livet. En langtidsholdbar økonomi er derfor vores sigte for alle vores kunder.

Sikkerhed

Vores individuelle vurdering af kunden har primært til formål at afgøre, om kunden har den nødvendige gældsserviceringssevne og vilje til at kunne betale sine lån til kreditforeningen, sparekassen og eventuelle andre kreditorer tilbage.

På baggrund af denne vurdering tager vi stilling til, om der helt eller delvist skal stilles sikkerhed - eller om lånet kan ydes uden sikkerhed.

I denne vurdering spiller vores erfaringer med kunden, vores kendskab til kundens økonomiske forhold og kundens følsomhed over for udefra kommende påvirkninger en afgørende rolle.

Som hovedregel tages sikkerhed i det aktiv, der finansieres.

Sikkerheder i fast ejendom overvåges på et overordnet niveau gennem indhentning af offentlige vurderinger samt forskelligt statistisk materiale. Indikerer disse overordnede oplysninger, at en gruppe af ejendomme er faldet i værdi, foretages en nøjere vurdering af de pågældende ejendommers værdi.

Vedrørende sikkerheder i værdipapirer overvåges disse løbende via IT-systemer med henblik på opfølgning af indgåede finansieringsaftaler.

Vurdering

Ved kreditgivning i Sparekassen foretages en individuel kreditvurdering af kunden.

Erhvervsengagementer revurderes som minimum årligt på baggrund af kundens seneste årsregnskab og forventninger til fremtiden set i forhold til konjunkturudviklingen og generelle forhold inden for kundens branche.

Såfremt kundens kreditværdighed forringes, er det væsentligt, at dette identificeres så tidligt som muligt, således at der kan træffes de fornødne foranstaltninger til imødegåelse af eventuelle tab. Der foretages såvel for erhvervs kunder som privatkunder derfor en løbende overvågning af og opfølgning på sparekassens udlånsengagementer for såvel erhvervs kunder som privatkunder. De enkelte engagementer segmenteres ud fra kreditmæssig bonitet, hvor svage engagementer placeres i særlige kreditsegmenter.

I forbindelse med vurdering af behov for nedskrivning gennemgås alle engagementer hvor der er indtrådt en objektiv indikation på værdiforringelse. Øvrige engagementer samt de af ovennævnte engagementer, hvor der ikke vurderes behov for individuel nedskrivning, overføres til grupper med ensartede kreditkarakteristika til gruppevis vurdering.

Nødlidende lån

Såfremt den ovennævnte løbende overvågning identificerer et udlånsengagement som svagt, indplaceres engagementet som tidligere nævnt i et særligt kreditsegment. Der bliver herefter udarbejdet en individuel handlingsplan med henblik på at få engagementet på rette kurs. Sparekassen gør meget ud af at få identificeret de pågældende engagementer så tidligt som muligt i forløbet. Dels er det så nemmere at hjælpe kunderne på rette fode igen, og dels kan det begrænse sparekassens eventuelle tab. Målet med handlingsplanen er at få kunderne løftet tilbage til et bedre kreditsegment. Såfremt handlingsplanen af forskellige årsager ikke kan overholdes, og der ikke ses nogen hensigtsmæssig og holdbar løsning på sagen, er næste skridt herefter retslig inkasso.

Engagementer til inkasso administreres af særskilt enhed i Sparekassens hovedsæde.

Kreditpolitik, styring og overvågning

Sparekassens kreditpolitik er udfærdiget i overensstemmelse med sparekassens vision og forretningsplan. Den beskriver detaljeret politikker og målsætninger vedrørende bl.a. kreditværdighed, etik, målgruppe, udlåns gearing, branchefordeling, enkeltengagements størrelse og spekulative engagementer.

Derudover er der kommet øget fokus på, at der gennem sparekassens centrale kreditafdelinger sker en effektiv styring og overvågning af sparekassens udlånsportefølje. Det har betydet, dels videreudvikling af eksisterende systemer og udvikling af nye systemer til styring og overvågning.

Sparekassen foretager løbende rating af privat- og SMV-kunder samt kreditsegmentering af større erhvervs-kunder med henblik på løbende at registrere faldende kreditbonitet.

Endvidere har sparekassens centrale kreditafdeling en ”task-force” enhed, hvis primære opgave det er at overvåge og opfange tegn på økonomiske faresignaler i filialernes kundeporteføljer, såsom fald i rating, gentagne overtræk, TK restancer, udlæg i pantsatte effekter ect., inden det bliver for sent at iværksætte en handlingsplan. Samtidig er enheden sparringspartner og bevilger for filialerne på disse engagementer.

Markedsrisici

Markedsrisici er risikoen for, at sparekassens portefølje af aktiver og passiver samt derivater ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene.

Det er sparekassens politik at disse risici holdes på et lavt niveau.

Sparekassens bestyrelse har fastsat grænser for bl.a. hvor store renterisici, valutarisici og aktierisici sparekassen må tage, samt hvilke typer finansielle forretninger der må indgås forretninger i. Der rapporteres løbende til bestyrelsen om risici sammenholdt med de fastsatte grænser. Konkret må den samlede renterisiko maksimalt udgøre 3 % af basiskapitalen. Aktier eksklusive sektoraktier og datter selskaber må maksimalt udgøre 2 % af basiskapitalen. Valutaindikator 1 for euro må maksimalt være 7 % af basiskapitalen og øvrige valutaer maksimalt 3 % af basiskapitalen

Renterisiko

Sparekassens udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværender med kreditinstitutter er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel rente vilkår. Nyudlån sker primært til variabel rente. På indlånsiden tilbydes, i visse perioder, indskud på Spar-S med fast rente i op til 2 år. Der foretages løbende opgørelse af de fastforrentede aktiver og passiver således at afdækningsforretninger med en deraf følgende reduktion af renterisikoen kan foretages.

Det er sparekassens politik at fastholde en lav renterisiko.

Sparekassens renterisiko overvåges af direktionens sekretariatet og kontrolleres af økonomiafdelingen samt rapporteres løbende til direktion og bestyrelse.

Valutakursrisiko

Sparekassens hovedvaluta er danske kroner, men sparekassen har også indgået ind- og udlånsforretninger i andre valutaer.

Det er sparekassens politik at fastholde en lav valutarisiko, og sparekassen reducerer derfor løbende valutapositioner via afdækningsforretninger.

Sparekassens valutapositioner styres af direktionens sekretariatet, mens økonomiafdelingen overvåger overholdelse af lines og løbende rapportering til direktion og bestyrelse.

Aktierisiko

Sparekassen ejer samtlige aktier i datterselskaberne Sparekassen Faaborg A/S og Sjælland Ejendomme A/S og er medejer af forskellige sektorselskaber via ejerandele i DLR Kredit A/S, LFB A/S, Værdipapircentralen A/S, Letpension A/S, Bank Invest Holding A/S, PRAS A/S, Bluegarden Holding A/S, Nets Holding A/S, Bankernes kontantservice A/S, SDC og Bankdata.

Ejerandelene anses ikke som en del af sparekassens aktierisiko.

Herudover har sparekassen en lille portefølje af børsnoterede og unoterede aktier m.v.

Sparekassens politik er at fastholde en lav aktierisiko. Der kan derfor maksimalt investeres for 2 % af basiskapitalen i danske og udenlandske børsnoterede og unoterede aktier m.v.

Den daglige styring af sparekassens aktieportefølje sker i direktionssekretariatet, mens overvågningen af lines og løbende rapportering til direktion og bestyrelse foretages af økonomi-afdelingen.

Ejendomsrisici.

Sparekassen ønsker primært kun at besidde ejendomme til brug for driften af virksomheden, og det er sparekassens målsætning at fastholde minimale ejendomsrisici.

Sparekassen har erhvervet enkelte investeringsejendomme med henblik på videresalg. Værdien af disse er netto nedbragt med 201 mio. kr. og udgør pr. 31.12.2013 104,0 mio. kr.

Endvidere har sparekassen på tvangsauktioner som ufyldestgjort panthaver overtaget ejendomme for 140 mio. kr. pr. 31.12.2013, ligeledes med henblik på videresalg.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er dels risikoen for ikke at have tilstrækkelig likviditet til at opfylde kravet i lov om finansiel virksomhed § 152, dels risikoen for ikke at have tilstrækkelig likviditet til at finansiere den forventede vækst.

Sparekassen foretager en løbende vurdering af det likvide beredskab med det formål, at sikre, at likviditeten til enhver tid er tilstrækkelig til både at sikre en betryggende overdækning i forhold til lovens krav, og til at sikre finansieringen af den forventede vækst. I den løbende vurdering af likviditeten indgår en række stresstest, hvor der stresses på likviditeten minimum 12 måneder frem.

Fremskaffelse af likviditet sker, ud over gennem egenkapitalfinansiering og indlån fra kunder, via optagelse af ansvarlig kapital. Da sparekassen ønsker at finansiere udlånet med indlån, benyttes kun i meget begrænset omfang udstedelse af obligationer, optagelse af lån, lines på pengemarkedet og uigenkaldelige kredittilsagn.

Sparekassen målsætning er altid at have en tilpas høj likviditet. Ved udgangen af 2013 havde sparekassen en overdækning i forhold til lovens krav på 255,7 %. I faktiske beløb svarer det til ca. 5,2 mia. kr. i overdækning.

Henses der til ovenstående og de løbende stresstest af likviditeten, vil vi betragte vores likviditetsmæssige situation som særdeles stærk.

Fra og med 2015 træder der et nyt krav om en tilpas høj Liquidity Coverage Ratio (LCR) i kraft. Sparekassen har siden ultimo 2012 kvartalsvis indberettet foreløbige beregninger på LCR til Finanstilsynet. Den endelige udformning af reglerne er endnu ikke fastlagt 100 procent, men givet vores foreløbige beregninger og vores generelt stærke likviditet, forventer vi ikke at få problemer med overholdelsen af de nye regler.

Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inkl. retlige risici.

Sparekassen benytter forsikringer som en metode til at reducere tab som følge af operationelle risici. Der rapporteres løbende om tab som følge af operationelle risici, ligesom det løbende vurderes, om der er behov for nye/ændrede forretningsgange eller ændringer i sparekassens forsikringer.

Sparekassen anvender den såkaldte basisindikator metode, hvor der med baggrund i beregning af et gennemsnit af de seneste 3 regnskabsårs nettoindtægter kvantificeres et beløb, som tillægges de risikovægtede aktiver, til dækning af sparekassens operationelle risici.

Der foretages løbende rapportering og registrering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. På baggrund heraf foretages løbende vurdering af om forretningsgange, instrukser m.v. kan justeres og forbedres med henblik på undgåelse eller minimering af evt. operationelle risici, ligesom sparekassens forretningsgange løbende vurderes af sparekassens interne og eksterne revision.

Et væsentligt område ved vurderingen af sparekassens operationelle risici er IT-området. Sparekassens IT-afdeling og sparekassens ledelse forholder sig løbende til IT-sikkerheden, herunder til udarbejdede IT-katastofeplaner og til niveauet for stabilitet og tilgængelighed.

It-forsyningen er et væsentligt område inden for operationel risiko. Sparekassens ledelse forholder sig løbende til it-sikkerheden. Sparekassens væsentligste dataleverandører er Bankdata (Sparekassen Sjælland) og Skandinavisk Data Center (Sparekassen Faaborg), som begge har dublering af systemer og drift på alle væsentlige områder.

Sparekassen har i overensstemmelse med lovgivningen etableret en uafhængig compliance-funktion for at mindske risikoen for at blive pålagt sanktioner eller påført tab som følge af manglende overholdelse af lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt.

Risikostyring

Sparekassen har udpeget en uafhængig risikoansvarlig, der er ansvarlig for, at risikostyringen sker på betryggende vis, herunder at skabe et overblik over sparekassens risici og det samlede risikobillede. Den risikoansvarliges ansvarsområde omfatter sparekassens risikobehæftede aktiver på tværs af risikoområder og organisatoriske enheder samt risici hidrørende fra outsourcede områder. Den risikoansvarlige refererer direktionen og rapporterer til direktionen og bestyrelsen.

2. Anvendelsesområde

Oplysningsforpligtelsen omfatter Sparekassen Sjælland koncernen, CVR-nr.

Oplysningsforpligtelserne omfatter moderselskabet Sparekassen Sjælland samt nedenstående selskaber, som indgår i koncernregnskabet for Sparekassen Sjælland Koncernen.

Fuldt konsoliderede selskaber:

Sparekassen Faaborg A/S

Fuldt konsoliderede selskaber:

- Leasing Fyn Faaborg A/S
- Faaborg Finans A/S

Pro rata konsoliderede selskaber:

- Leasing Fyn Bank A/S

Sjælland Ejendomme A/S

Fuldt konsoliderede selskaber:

- Ejendomsselskabet af 15. december
- Bredgade 31 ApS

Sparekassen Faaborg er konsolideret ind i koncernregnskabet fra overtagelsestidspunktet..

3. Basiskapital

De enkelte delelementer i sparekassens basiskapital er vist i nedenstående skema:

Opgørelse af basiskapital pr. 31. december 2013

	(i 1.000 kr.)
1 Kernekapital:	
Garantkapital	941.601
Overført overskud eller underskud	568.146
Kernekapital i alt	1.509.747
2 Primære fradrag i kernekapital:	
Immaterielle aktiver	186.412
Foreslået garantrente	27.921
Udskudt aktiveret skatteaktiver	150.036
3 Kernekapital efter primære fradrag	1.145.378
4 Hybrid kernekapital	810.726
5 Kernekapital incl. hybrid kernekapital efter primære fradrag	1.956.104
6 Andre fradrag:	
Halvdelen af	
Kap. and. > 10% BKB § 28 stk. 1, nr. 13	157.327
7 Kernekapital (incl. hybrid kernekapital) efter fradrag	1.798.777
8 Supplerende kapital:	
Ansvarlig lånekapital	471.531
Opskrivningshenlæggelser	19.936
Garantkapital der ikke kan medregnes	4.000
9 Medregnet supplerende kapital	495.467
10 Basiskapital før fradrag	2.294.244
11 Fradrag i basiskapital:	
Halvdelen af	
Kap. and. > 10% BKB § 28 stk. 1, nr. 13	152.545
12 Basiskapital efter fradrag	2.141.699

4. Solvenskrav og den tilstrækkelige kapital

I henhold til lovgivningen skal bestyrelsen og direktionen fastsætte Sparekassens Sjællands individuelle solvensbehov.

Sparekassen anvender en 8+ tilgang i forbindelse med beregning af det individuelle solvensbehov og den tilstrækkelige basiskapital. Der tages udgangspunkt i de vægtede aktiver og kapitalkravet på 8 % heraf.

Rapportering sker til bestyrelsen kvartalsvis og omfatter rapportering om udvikling i kapitalbehov, solvensbehov og solvensprocent.

Nedenstående skema viser sparekassens risikovægtede aktiver og kapitalkrav for hver enkelt Eksponeringskategori. Det bemærkes af der benyttes standardmetoden for kreditrisiko:

Risikovægtede eksponeringer pr. 31. december 2013		
(i 1.000 kr.)	Risikovægtede eksponering	Kapitalkravet (8% af eksponeringen)
Institutter	337.424	26.994
Erhvervsvirksomheder mv.	4.197.412	335.793
Detailkunder	5.520.344	441.627
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	604.206	48.336
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	1.008.135	80.651
Dækkede obligationer	9.881	790
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	658.328	52.666

Nedenstående skema viser sparekassens solvenskrav til markedsrisici.

Risikovægtede poster med markedsrisiko pr. 31. december 2013

(i 1.000 kr.)	Risikovægtede poster	Kapitalkravet (8% af eksponeringen)
Vægtede poster med markedsrisiko	826.665	66.133
Gældsinstrumenter	822.795	65.824
Aktier	3.870	310

Sparekassen anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til den operationelle risiko. Solvenskravet til den operationelle risiko pr. 31. december 2013 er beregnet til 87.012 tkr. (8 % af 1.087.647 tkr.)

11. Modpartsrisiko

Sparekassen anvender markedsværdimetoden for modpartsrisiko til at opgøre eksponeringernes størrelse for afledte finansielle instrumenter, der er omfattet af definitionen i kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 17, samt for kreditderivater indenfor handelsbeholdningen.

Fastsættelse af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko følger af nedenstående metode:

- 1) Kontrakter opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi.
- 2) For at nå frem til et tal for den forventede fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens nominelle hovedstole eller de underliggende værdier med procentsatser fastsat af Finanstilsynet. Swaps baseret på to variable renter i samme valuta er undtaget herfor, idet kun den aktuelle genanskaffelsesomkostning skal beregnes.
- 3) Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I forbindelse med sparekassens fastsættelse af den tilstrækkelige basiskapital holdes kapital svarende til 8% af den positive markedsværdi af derivaterne.

I sparekassens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I engagementer med kunder i engagementsklasserne G og H (erhvervsvirksomheder og detailkunder) behandles og bevilges rammer for finansielle kontrakter efter sparekassens normale kreditvurderingsprincipper.

Nedenstående skema viser sparekassens solvenskrav til markedsrisici

Modpartsrisiko med vægte opgørelse pr. 31. december 2013

(i 1.000 kr.)	Postiv bruttodagsværdi af finansielle kontrakter efter netting	Den samlede eksponeringsværdi af instituttets modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetode
Modpartsrisiko med risikovægt 20	30.862	24.470
Modpartsrisiko med risikovægt 75	4.882	5.390
Modpartsrisiko med risikovægt 100	23.096	170.472
Modpartsrisiko med risikovægt 150	1.985	2.058

12. Kreditrisiko og udvandringsrisiko

På baggrund af kapitaldækningsbekendtgørelsens Bilag 20 punkt 12. a kan henvises til regnskabsbekendtgørelsens definition af *værdiforringede fordringer* (§52. Stk. 3) (fordringer hvorpå der er individuelt nedskrevet inklusiv de fordringer, der er taget ud af en gruppe og nedskrevet)

§ 52 Stk. 3. Hvis der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse, jf. stk. 2, og den eller de pågældende begivenheder har en virkning på størrelsen af de forventede fremtidige betalinger fra udlånet eller tilgodehavendet, der kan måles pålideligt, skal udlånet eller tilgodehavendet nedskrives med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger fra udlånet eller tilgodehavendet.

For så vidt angår definitionen af *misligholdte fordringer* henvises til kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 3, punkt 20 og 21 (poster med restance).

20. Ved restance forstås, at en modpart i over 90 dage har været i restance eller overtræk med en beløbsstørrelse, som anses som værende væsentlig. Der er tale om restance, når modparten ikke betaler ydelser i takt med, at de forfalder, indfrier sin gæld på aftalt tidspunkt, eller når et meddelt kreditmaximum for kassekreditter og lignende overskrides.

21. For at en restance kan være væsentlig, skal det samlede beløb i restance på modpartens engagement jf. §5 stk. 1 nr. 16 i lov om finansiel virksomhed, udgøre mere end 1.000 kr. for så vidt angår detaileksponeringer, og 10.000 kr. for alle andre eksponeringer, over for virksomheden, virksomhedens moderselskab og deres datterselskaber.

Den samlede værdi af eksponeringerne efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisikoreduktion udgør 19.494 mio. kr. pr. 31. december 2013 (før vægtning og før fradrag for sikkerheder, som giver nedvægtning).

Gennemsnitlig eksponering i 2013 (før vægtning og før fradrag for sikkerheder, som giver nedvægtning):

Eksponeringernes gennemsnitlige værdi i løbet af 2013 fordelt på kategorier

(i 1.000 kr.)	Gennemsnitlige eksponeringer
Centralregeringer eller centralbanker	102.162
Regionale eller lokale myndigheder	402.242
Institutter	1.138.140
Erhvervsvirksomheder mv.	5.026.401
Detailkunder	7.679.946
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	1.200.732
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	1.004.030
Dækkede obligationer	19.762
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	797.235
I alt	17.370.649

Da sparekassen har 95 % af eksponeringerne i Danmark, er oplysning om geografisk fordeling udeladt.

Branchefordeling pr. 31.12.2013 af kreditkategorier (før vægtning og før fradrag for sikkerheder, som giver nedvægtning):

Branchefordeling af kreditrisiko fordelt på eksponeringskategorier pr. 31. december 2013

Mio. kr	Centralregeringer eller centralbanker	Regionale eller lokale myndigheder	Institutter	Erhvervsvirksomheder mv.	Detailkunder	Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	Dækkede obligationer	Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter
Offentlige myndigheder		405			5	2			
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri				513	644	85	36		
Industri og råstofudvinding				92	276	18	5		
Energiforsyning				2	29	1			
Bygge- og anlægsvirksomhed				160	392	65	18		
Handel				257	744	66	29		
Transport, hotel og restaurant				188	374	25	16		
Information og kommunikation				17	104	3			
Finansiering og forsikring	218		1.188	553	148	353	321		430
Fast ejendom			0	1.922	475	323	288		234
Øvrige erhverv				797	910	152	84	99	106
I alt erhverv	218		1.188	4.500	4.095	1.092	797	99	770
Privatkunder				253	5.387	525	156		
I alt	218	405	1.188	4.754	9.487	1.619	953	99	770
Total									19.493

Krediteksponeringernes restløbetid pr. 31. december 2013 (før vægtning og før fradrag for sikkerheder, som giver nedvægtning)

Fordeling af kredit på eksponeringskategorierne på restløbetid pr. 31. december 2013

Mio. kr	Anfordring	0 - 3 mdr.	3 mdr. - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	I alt
Centralregeringer eller centralbanker	218					218
Regionale eller lokale myndigheder	400	5				405
Institutter	30	46	15	362	734	1.188
Erhvervsvirksomheder mv.	663	302	1.143	935	1.711	4.754
Detailkunder	1.875	759	1.048	1.654	4.151	9.487
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	92	15	93	442	977	1.619
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	306	13	133	83	417	953
Dækkede obligationer					99	99
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.						0
Kollektive investeringsordninger						0
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	770					770
I alt	4.333	1.141	2.432	3.476	8.089	19.493

Omkring værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher oplyses følgende:
 Værdiforringede udlån og garantidebitorer med underopdeling i misholdte fordringer og fordringer, der er værdiforringede, nedskrivninger/hensættelser samt udgifter vedrørende værdireguleringer og nedskrivninger, såvel individuelt som gruppevist behandlede, fordeler sig på følgende måde

Branchefordeling pr. 31. december 2013 af kreditkategorier (før vægtning og før fradrag for sikkerheder, som giver nedvægtning)

Værdiforringende fordringer og nedskrivninger, branchefordelt pr. 31 december 2013

(i 1.000 kr.)	Værdiforringede fordringer *)	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden **)
Offentlige myndigheder	0	6	6
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	198.184	98.974	59.758
Industri og råstofudvinding	44.117	26.578	17.235
Energiforsyning	0	0	-6
Bygge- og anlæg	125.537	86.492	60.763
Handel	137.164	93.654	43.948
Transport, hotel og restauranter	67.977	51.003	40.574
Information og kommunikation	7.372	4.658	3.442
Finansiering og forsikring	421.524	215.884	201.054
Fast ejendom	1.518.808	641.915	572.808
Øvrige erhverv	324.332	216.738	110.325
I alt erhverv	2.845.014	1.435.897	1.109.901
Private	635.782	570.700	343.357
I alt	3.480.796	2.006.603	1.453.264

*) Fordringer hvorpå der er individuelt nedskrevet inklusiv de fordringer, som er taget ud af en gruppe og individuelt vurderet og nedskrevet.

**) Udgiftsførte beløb beregnes som: Nedskrivninger/hensættelser ultimo året (indeværende år) fratrukket Nedskrivninger/hensættelser ultimo året (året før) tillagt Endelig tabt (afskrevet) i året.

Da sparekassen har 95 % af eksponeringerne i Danmark, er oplysning om geografisk fordeling udeladt.

Bevægelser på værdiforringede fordringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger specificeres således:

Bevægelser på værdiforringede fordringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger i 2013 specificeres nedenfor:

(i 1.000 kr.)	Individuelle nedskrivninger/hensættelser		Gruppevis nedskrivninger/hensættelser	
	Udlån	Garantidebitorer	Udlån	Garantidebitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	756.315	2.556	21.615	
Bevægelser i året				
1. Valutakursregulering				
2. Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	1.423.836	31.425	20.945	
3. Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	40.466	25	2.674	
4. Andre bevægelser	45.512	2.308	6.382	320
5. Værdiregulering af overtagne aktiver	8.926			
6. Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	270.372			
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	1.923.751	36.264	46.268	320
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	3.216.434	264.362	8.072.128	1.165.099

13. Kreditvurderingsbureauer

Der anvendes ikke p.t. data fra kreditvurderingsbureauer, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for sparekassen

14. Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden

Sparekassen Sjælland anvender standardmetoden, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for sparekassen.

15. Markedsrisiko / Risici relateret til handelsbeholdningen

Opgørelse af solvenskravene vedrørende de respektive risici:

Opgørelse pr. 31. december 2013 - (i 1.000 kr.)	Vægtet beløb	Solvenskrav - 8 pct. af vægtede beløb
Poster med positionsrisiko: Gældsinstrumenter	822.795	65.824
Aktier m.v. (inkl. kollektive investeringsordninger)	3.870	310
Råvarer	0	0
Leveringsrisiko	0	0
Poster med modpartsrisiko (indgår under kreditrisiko)	202.390	
Samlet valutaposition	10.491	839

Modpartsrisikoen medtages under de enkelte engagementsklasser som kreditrisiko.

16. Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller)

Sparekassen Sjælland anvender ikke interne modeller (VaR-modeller) til opgørelse af risici i sparekassens handelsbeholdning og dermed i sparekassens kapitaldækningsopgørelse.

17. Operationel risiko

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal pengeinstitutterne kapitalmæssigt afdække operationelle risici. Kapitalkravet til de operationelle risici skal dække: "risiko for tab som følge af uheldsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

Sparekassen Sjælland anvender basisindikatormetoden, jf. Kapitaldækningsbekendtgørelsen bilag 18, til opgørelse af kapitalkravet til de operationelle risici. Det betyder, at kapitalkravet til de operationelle risici opgøres til : 15 % af de gennemsnitlige "basisindtægter" de seneste tre år. Basisindtægterne er summen af nettorenteindtægter og ikke-renterelaterede nettoindtægter.

Sparekassen gennemfører imidlertid en løbende vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor vil der blive taget højde herfor under sparekassens opgørelse af solvensbehovet.

18. Eksponeringer i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen.

Sparekassen Sjælland har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Sparekassen Sjælland påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Sparekassen Sjælland regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller årligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Sparekassens eksponering i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen opgjort pr. 31. december 2013

(i 1.000 kr.)	Eksponering	Driftspåvirkning i 2013
Sektoraktier m.v.	614.816	28.485
Andre aktier	12.967	-4.013

19. Eksponeringer for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen

Eksponeringer med renterisiko udenfor handelsbeholdningen er primært fastforrentet indlån med løbetid op til 3 år, fastforrentet ansvarlig kapital med fastrenteperiode på 5 år og fastforrentet hybrid kernekapital med fastrenteperiode på 5 år.

Sparekassens eksponeringer for renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen opgjort pr. 31. december 2013

(i 1.000 kr.)	Renterisiko
Balanceførte poster i DKK	-103.986
Balancedørte poster i EUR	0
Balancedørte poster i USD	-3
Afdækket eller begrænset renterisiko	0
Positioner med specielle renteformler	0
I alt udenfor handelsbeholdningen	-103.989

Omkring opgørelse af renterisikoen oplyses følgende:

Renterisikoen opgøres for hvert gældsinstrument i henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen.

Renterisiko udenfor handelsbeholdningen rapporteres løbende til direktion på produktniveau.

20. Oplysninger vedrørende securitiseringer

Sparekassen Sjælland anvender ikke securitiseringer, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for sparekassen.

21. Oplysninger vedrørende opgørelse af kreditrisiko i IRB-institutter

Sparekassen anvender standardmetoden, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for sparekassen.

22. Oplysninger vedrørende de kreditrisikoreducerende metoder

Sparekassen Sjælland har via sin ”politik for forvaltning af sikkerheder” begrænset sig til at modtager finansiell sikkerhedsstillelse inden for følgende hovedområder/hovedkategorier:

- Indlånsmidler
- Obligationer / gældsinstrumenter - udstedt af stater samt ratede og ikke-ratede kreditinstitutter m.fl.
- Aktier
- Investeringsforeningsbeviser

Sparekassens politik for værdiansættelse af finansielle sikkerheder medfører, at værdiansættelsen er en markedsværdibetragtning.

Sparekassen har en fast procedure for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at pengeinstituttet har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De beskrevne procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i pengeinstituttets kreditafdeling.

Sparekassen anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik. Det medfører, at pengeinstituttet kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder.

I kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 7, pkt. 58-61, er det anført, hvilke finansielle sikkerheder pengeinstituttet kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse skal det bemærkes, at der i bekendtgørelsen stilles krav om, at de finansielle sikkerheder, der anvendes, skal være udstedt af en virksomhed eller land med en særlig god rating.

Under hensyn til kapitaldækningsbekendtgørelsens afgrænsninger i bilag 7 kan den finansielle sikkerhedsstillelse, som pengeinstituttet modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- Indlånsmidler
- Obligationer / gældsinstrumenter - udstedt af stater samt ratede og ikke-ratede kreditinstitutter m.fl.
- Aktier
- Investeringsforeningsbeviser

Sparekassen anvender garantier som kreditrisikoreducerende middel udstedt af følgende typer modparter:

- centralregeringer
- regionale og lokale myndigheder
- kreditinstitutter

Sparekassen anvender i overensstemmelse med reglerne i kapitaldækningsbekendtgørelsen finansielle sikkerheder og garantier til afdækning af sin kreditrisiko. Skemaet nedenfor viser for hver enkel eksponeringskategori sikkerhedernes dækning, dvs. den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne inden for hver enkel eksponeringskategori.

Oversigt pr. 31. december 2013 - (i 1.000 kr.)	Ekspone- ring dæk- ket af øvrige finan- sielle sikkerheder	Ekspone- ring dækker af ga- rantier
Erhvervsvirksomheder mv.	46.263	229
Detailkunder	93.206	
Ekspone- ringer sikret ved pant i fast ejendom	254	
Ekspone- ringer hvorpå der er restancer eller overtræk	2.427	
I alt	142.150	229

23. Oplysninger om avancerede målemetoder til opgørelse af operationel risiko

Sparekassen anvender basisindikatormetoden til opgørelse af operationel risiko, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for sparekassen.